TANULMÁNYI VERSENY FELHÍVÁS
„Tizedesek, utcakapitányok, fertálymesterek a Kárpát-medencében”
címmel

a Művelt Ifjúságért Alapítvány,
az Egri Fertálymesteri Testület és az
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Kulturális Örökség és Művelődéstörténet Tanszéke

tanulmányi versenyt hirdet

7. - 10. osztályosok (felső tagozatosok, középiskolások) részére.

Egerben háromszáz évvel ezelőtt választottak először fertálymestereket a város negyedeinek képviseletére. A tisztséghez kapcsolódó feladatok változtak az évszázadok során, de az új fertálymesterek eskütételére 1949-ig minden évben sor került. Betiltása miatt közel fél évszázadig szünetelt a fertálymesterek választása.

1995/96-ban került újjászervezésre és 2014-ben „Az egri fertálymesterség élő hagyománya” felkerült a szellemi kulturális örökség nemzeti listájára.

A fertálymesteri (latin *decurio*, német *Viertelmeister*) tisztség egykor az egész Kárpát-medencében működő „hivatal”-nak számított. A 16. századtól már létező, de fénykorát a 18–19. században élő fertálymesterség gyakorlata az egyes területeken mutat ugyan eltéréseket, de a működési mechanizmus és az ellátandó feladatok alapvetően mindenütt megegyeztek.

A történelmi Magyarországon fellelhető települések többségében csekély önállósággal rendelkező részek (tizedek, utcák, járások, fertályok) kristályosodtak ki az idők folyamán, melyek élén a magyar többségű területeken tizedesek, utcakapitányok, kapitányok, a németek lakta vidékeken pedig fertálymesterek álltak.

Versenyünk céljai:

a) a tanulók tudásszerzésnek motiválása, történelmi, társadalomismereti érdeklődésének felkeltése, mélyítése és felkészültségük szintjének bemutatása. összemérése;
b) a helytörténeti kutatások megízleltetése és megszerettetése;

c) a verseny feladatai által a versenyzők lokálpatriotizmusának, hazaszeretetének erősítése;
d) társadalmi fejlődésünk, önkormányzatiságunk hagyományainak megismertetése;
e) újszerű témájával a verseny kínálat bővítése;
f) tehetségkutatás, a tehetség felismerése és gondozása, lehetőség biztosítása tapasztalatok gyűjtésére, a társadalomtudományos ismeretek szélesítésére.

A verseny kategóriái:

- **általános iskola 7. – 8. évfolyam – „A" kategória**
- **középiskola 9. – 10. évfolyam – „K" kategória**

A verseny formája:

Csapatverseny, egy csapatot 3 a korosztálynak megfelelő diák alkot.

A verseny fordulói:

Első forduló, nevezés

Az elsőforduló feladatának elkészítésével nevez a csapat a versenyre.
A feladat:

- pályamű készítése:
  - a) elkészítik egy választott településről – ahol tizedesek vagy utcakapitányok vagy fertálymesterek működtek – a tisztség történetének rövid feldolgozását.

    Vagy
  - b) „Fejezetek egy fertálymester feljegyzéseiből" címmel írnak egy elképzelt történetet, melyben a fertálymesterek, tizedesek, utcakapitányok mindennapi teendőit mutatják be, mesélik el.
- terjedelme: 2-3 oldal, (min 6500, max. 8000 karakter)
- formai követelmények:
  - betűtípus: Times New Roman
  - betűméret: 12-es
  - sorköz: 1,5
  - igazítás: sorkizárt
  - az új bekezdések láthatóan (tabulátor, 1 cm) különüljenek el egymástól
  - a bekezdések között ne legyen sorköz
- A versenyző csapat a fentebb megjelölt feltételek szerint elkészített pályaművet - **jeligével ellátva** elektronikusan küldi meg a verseny rendezőjének, **melyhez külön fájlban mellékelni kell a pályamű készítőjének/készítőinek következő adatait: név, születési hely, születési idő, anyja neve, évfolyamszáma, nevező iskola neve, címe és elektronikus levélcíme. A felkészítő tanár neve és elektronikus elérhetősége. A csatolt fájl elnevezésében kizárólag a jeligét és a kategóriát (A vagy K a jeligétől_elválasztva) kell feltüntetni**.
- A versenybizottság a beküldött pályamunkákat 0 – 50 pontig értékeli.
- **Beküldési határidő: 2026. november 15.**
- **Beküldési cím: fertalymesterek30@gmail.com**

Második forduló - online

- A versenyző csapatok a verseny ezen fordulójához kapcsolódó kötelezőirodalmát feldolgozó online feladatlapot oldanak meg. **A feladatlapok csak egyszer és időkorláttal oldhatók meg!**
- A feldolgozandó irodalom:
    - Petercsák Tivadar (2014) *A fertálymesterség - Egy hagyományőrző tisztség Egerben*; Budapest, Kossuth Kiadó. ISBN 978-963-09-8048-7; **13 - 39 oldal**
      Beszerzhető: https://books.google.hu/books?id=YQuGCgAAQBAJ&pg=PT4&hl=hu&source=gbs_toc_r&cad=2#v=onepage&q&f=false
    - **Petercsák, Tivadar, Veres, Gábor, Verók, Attila** (2015) *A Helyi Érték. Kulturális örökség tanulmányok 2.* : Tizedesek, utcakapitányok, fertálymesterek a Kárpát-medencében; Eger, Eszterházy Károly Főiskola Líceum Kiadó. ISBN 978-615-5621-16-1; **9-42. oldal**
      Elérhető: https://periodicals.uni-eszterhazy.hu/helyiertek/archive/2015/2
- A online feladatlapban feleletválasztásos (alternatív választásos; többszörös választásos; válaszillesztéses) kiegészítéses; rövid illetve hosszúválaszt igénylő) igaz – hamis és rendezéses feladatok szerepelnek.
- A csapatnak rendelkeznie kell megfelelő számítógéppel és internetkapcsolattal.
- A beküldött feladatokat a versenybizottság értékeli.
- Az elérhető maximális pontszám: 50
- **A forduló megrendezésének kezdési ideje: 2027. február 26. CET 14:00**
  A feladatlap elérhetőségét, valamint az egyéb technikai információkat elektronikusan közöljük 2027. február 19-ig.

A döntő.

- A verseny első két fordulójából az két forduló eredményeit összesítve a legmagasabb pontszámot elért 4 hazai és 2 külhoni csapat és felkészítője kerül a döntőbe meghívásra. Erről **értesítés**t a csapatok **2027. március 19-ig** kapnak elektronikus formában.
- Pontazonosság esetén a két azonos pontot elért csapat közül a második fordulóban magasabb pontot elért csapat kerül meghívásra.
- Amennyiben a pontazonosságot elért csapatok második fordulós eredményei is megegyeznek, akkor a versenybizottság sorsolással dönti el melyik a döntőbe jutó csapat.
- A döntőben a csapatok szóbeli és írásbeli feladatokat kell megoldaniuk, a döntőre a korábbi pontszámaikat nem hozzák magukkal.
- **A döntő időpontja:2027. április 23**.
- **Helyszíne**: Eger, Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
- A döntőbe jutott csapatok részére, igény szerint a rendezők szállást és étkezést biztosítanak a verseny idejére (2 nap).

Díjazás

- A verseny helyezett csapatai elismerő oklevelet, továbbá könyv és egyéb jutalomban (fertálymesteri jelvény) részesülnek.
- Az első helyezett csapat meghívást kap a szentendrei Skanzenben a Pünkösdi Örökség Fesztiválra.
- A versenyen részt vevő versenyző és iskolája emléklapot kap.
- A helyezett csapatok felkészítőit neves egri borászatok termékeivel jutalmazzuk.

A versennyel kapcsolatban további információ kérhető a fertalymesterek30@gmail.com címen vagy a+36-30-338-4532 telefonszámon.

Sikeres felkészülést és élményekben gazdag versenyzést!

